

Oponentský posudek na bakalářskou práci paní Ireny Švarcové „Kvalita života seniorů po operaci totální endoprotézy kyčelního kloubu“

Předložená bakalářská práce paní Ireny Švarcové „Kvalita života seniorů po operaci totální endoprotézy kyčelního kloubu“ má celkem 97 stránek včetně grafů, tabulek, literatury a příloh.

V první, teoretické části, se autorka nejprve zabývá obecně kvalitou života, jeho definicí, obecnými metodami života a měření života u TEP speciálně. V této části pacientka uvádí různé stupnice měření kvality života. Pro vlastní práci si jako základ zvolila Harrisovu stupnici, kterou modifikovala v tom smyslu, že není možné při zvoleném způsobu vyšetřování, tj. písemného sdělení pacientem, hodnotit body III a IV.

V kapitole věnované stáří se zabývá změnami v průběhu stárnutí, zdůrazňuje změny v jednání a chování seniorů, uvádí podstatný vliv změn sociálních, bydliště, finanční situace a nemocnosti na celkový stav seniora. Uvádí i rozdíly mezi seniorskou populací obecně a situací v české populaci.

Kapitola 3 je věnovaná problematice TEP. V rámci objektivnosti je nutno upozornit na některé nepřesnosti, které tato kapitola obsahuje. Na straně 24 autorka uvádí, že ceny kloubních náhrad kyčelního kloubu se pohybují od 50 do 120 tisíc korun. Tuto cenu lze akceptovat jako cenu celého zákroku, včetně hospitalizace, nákladů na operaci, na anestezii i medikamenty. V části týkající se složení kloubní chrupavky (str. 26) je zcela opomínuta buněčná složka, tj. chondrocyty. Rovněž tak není přesným vyjádřením, že revmatoidní artritida patří k degenerativním onemocněním, jedná se o etiologii zánětlivou (str. 27). Vhodná formulace v úvodní větě kapitoly 3.7 by měla znít: Implantace endoprotézy...

Na straně 25 autorka správně uvádí, že k základní práci patří monografie Čecha. Bohužel je zkomoleno jméno spoluautora, jehož správné jméno je Pavlanský Rudolf. Domnívám se, že vzhledem k významu této práce by měla být práce uvedena v originále a nikoliv její citace z učebnice.

Druhou část předložené práce tvoří empirická část. Cíle výzkumu si autorka stanovila následovně:

- a) zjistit změnu funkčnosti kyčelního kloubu oproti stavu před operací
- b) zjistit zlepšení kvality života pacientů následkem léčby.

Autorka oslovila písemně 80 pacientů ve věku 60 až 75 let, u kterých byla provedena implantace TEP kyčelního kloubu před 2 až 3 roky a indikací bylo degenerativní onemocnění kyčelního kloubu. Celkem se jí vrátilo 45 vyplněných dotazníků, z nichž 18 bylo mužů a 27 žen. Pro výzkum zvolila modifikovaný Harrisův dotazník a dále vlastní dotazník, zaměřený na zjištění kvality života. Oba dotazníky jsou v příloze práce. Formou tabulek autorka uvádí hodnocení jednotlivých kvalit u každého z pacientů. V dalších tabulkách porovnává stav před operací a po operaci. Tabulky jsou doplněny grafy. V tabulce číslo 3 a 4 na straně 47 by bylo lépe jako výchozí stav uvažovat stav předoperační, získaný z chorobopisu a jako výsledek hodnotit pouze stav po operaci. Kapitola 4.7. Diskuse na začátku uvádí pouze shrnutí výsledků. Autorka rozebírá jednotlivé pacienty, jejichž hodnocení se výrazně vymyká zjištěnému průměru. Zajímavé jsou autorkou zjištěné hodnoty. Průměrné zlepšení funkčnosti kloubu je pouze 36% u mužů a 44% u žen a průměrné zlepšení celkové kvality života v obou skupinách ve výši 30%.

Závěr: Celkově lze práci hodnotit jako velmi dobře zpracovanou. Volba tématu je aktuální. Teoretická část je zpracována kvalitně. Výhrady k části týkající se problematiky TEP jsou

pouze z důvodu upřesnění. Je zapotřebí jejich oprava, i když si uvědomuji, že netvoří podstatnou část práce. V části empirické autorka k hodnocení používá část Harrisova skóre, ovšem bez podstatných částí. Zpracování získaných dat je velmi kvalitní a rozhodně přináší nové pohledy s důrazem na kvalitu života seniorů po operaci TEP kyčelního kloubu. Je nutno souhlasit s autorkou, že prací z této oblasti je málo a je nutno konstatovat, že tato práce se může stát podkladem pro další výzkum v této oblasti.

Práce je napsána dobrou češtinou, s minimálním počtem překlepů. Tabulky a grafy jsou zpracovány kvalitně a přehledně a přispívají k dobrému pochopení problematiky. Dokumentace obsažená v příloze je kvalitní včetně RTG snímků a barevných fotografií TEP.

Na autorku bych měl následující dotazy:

- a) Jak si vysvětluje situaci, že u dvou mužů a čtyř žen nedošlo k pozitivnímu ovlivnění bolesti a naopak. Nabízí se úvaha o nevhodné indikaci, per – nebo pooperačních komplikacích.
- b) Překvapující je také zjištění, že průměrné zlepšení celkové funkčnosti kloubů je 36%, resp. 44% a průměrné zlepšení celkové kvality života 30%. Jak si autorka tyto zjištěné, poměrně nízké hodnoty, vysvětluje?

Práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 12. 5. 2006

Doc. MUDr. Karel Karpaš, CSc.